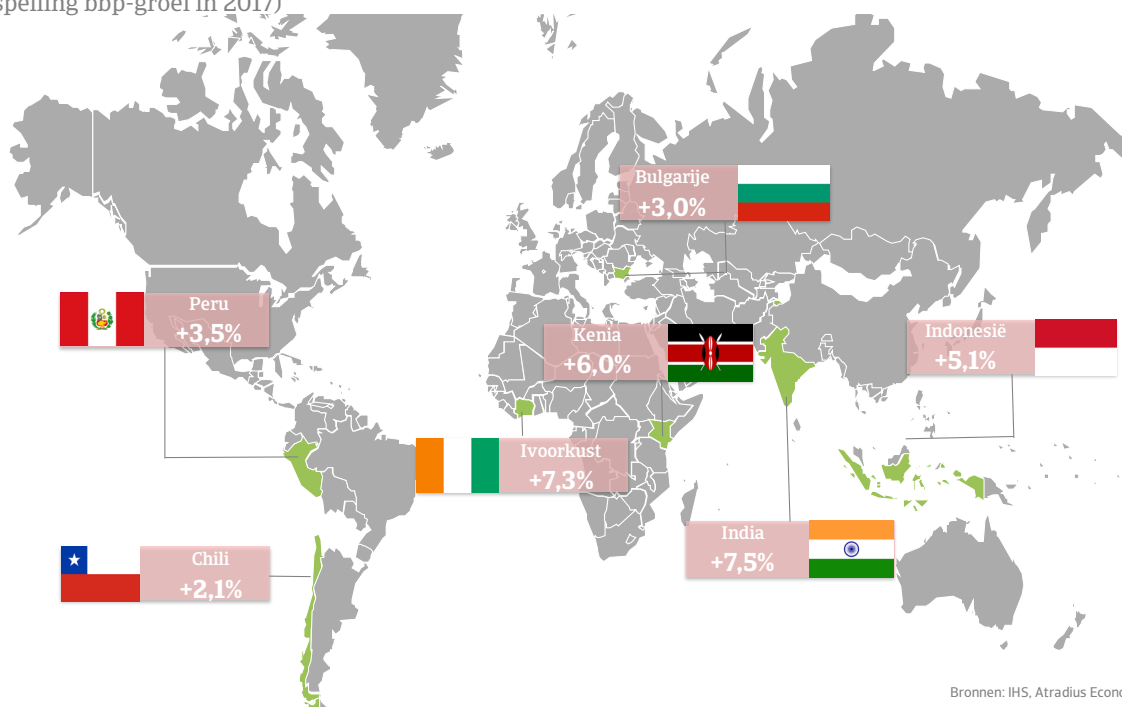

De zeven meest veelbelovende markten voor 2017

Atradius Economisch Onderzoek - januari 2017

Hogere rendementen, minder grote zorgen om een harde landing van de Chinese economie en een stabilisering van grondstoffenprijzen dragen bij aan gunstigere vooruitzichten voor de economieën van opkomende markten in 2017. Maar de onzekerheid neemt toe door uitdagingen die voortkomen uit de sterke US dollar en vooruitzichten voor hogere rentevoeten in ontwikkelde markten. Toch maken een aantal markten in 2017 een robuuste groei door, gedreven door de binnenlandse bestedingen. Deze markten zijn minder kwetsbaar voor externe volatiliteit en bieden kansen voor bedrijven om daar zaken te doen.

Top zeven opkomende markten 2017
(voorspelling bbp-groei in 2017)

Waarom zijn deze markten zo kansrijk?

De algehele situatie in opkomende markten is gedurende 2016 verbeterd naarmate de zorgen over een harde landing in China afnamen en grondstoffenprijzen begonnen te herstellen. Historisch lage rendementen en toenemende politieke risico's in ontwikkelde markten zorgden ervoor dat investeringen meer richting opkomende economieën gingen. Met de start van 2017 neemt de onzekerheid echter toe. De zeven opkomende markten die we als meest veelbelovend classificeren zijn beter bestand tegen de wereldwijde volatiliteit dankzij de volgende eigenschappen:

Door binnenlandse vraag gedreven groei - De vooruitzichten voor de wereldeconomie en de groei van de internationale handel blijven voor 2017 gematigd en ontwikkelingen in de Verenigde Staten zouden kunnen zorgen voor enige volatiliteit op de financiële markten. De door ons geselecteerde opkomende markten hebben gemeen dat de economische groei vooral gebaseerd is op particuliere consumptie en investeringen in vaste activa, in tegenstelling tot export (in het bijzonder de grondstoffenexport).

Gunstige demografie - Deze markten hebben over het algemeen een jonge en groeiende bevolking, gekenmerkt door een groeiende middenklasse. Dit geeft een impuls aan de consumptie en verhoogt de vraag naar investeringen en import.

Ondersteunend beleid - De effectiviteit van beleid is sterk verbeterd in deze opkomende markten en ze kennen over het algemeen een stabiele politieke en institutionele situatie. In het bijzonder Indonesië, Peru, India en Ivoorkust voeren hervormingen door die de aantrekkingskracht voor bedrijven bevorderen.

De best presterende sectoren in deze markten

Landbouw en voeding

Bulgarije, Kenia en Peru bieden kansen voor de landbouw en voedingssector. In Bulgarije bieden de toenemende vraag en een gefragmenteerde markt voor voedingsmiddelen lange-termijn kansen voor buitenlandse exporteurs. Een toenemend consumentenvertrouwen en hogere inkomens geven een impuls aan de vraag voor geïmporteerde voeding en dranken in Kenia en Peru.

Chemie en plastic materialen

De totale import van chemische producten in India is in het belastingjaar 2015 gegroeid tot USD 19 miljard, vanaf een niveau van USD 10 miljard in 2013. De groeivoorzichten blijven sterk omdat de industriële activiteiten naar verwachting blijven groeien en de noodzaak voor innovatie toeneemt. Hogere vraag vanuit de industrie en huishoudens zorgen ook voor een toenemende vraag naar chemische producten in Bulgarije, dat meer dan 80% van deze producten importeert. Afhankelijkheid van grondstoffen is de belangrijkste aanjager voor groei in die markt.

Bouw

De vraag naar infrastructuur en groei van de investeringen creëren mogelijkheden voor de bouwsector. In Indonesië neemt de verwachte groei van de investeringen in vaste activa toe naar meer dan 6% in 2017. Omdat de regering grote projecten versnelt om ervoor te zorgen dat de

infrastructuur in Jakarta en veel provincies verbetert (bijvoorbeeld tolwegen, bruggen, vliegvelden en havens), zou de vraag naar bouwmaterialen tot in 2018 en 2019 moeten toenemen.

De ambities van de regering in India ondersteunen ook een groei van de infrastructuur, die direct is gerelateerd aan de economische vooruitgang. Er is een grote vraag naar huizen, transportmiddelen en IT infrastructuur. Ook in Peru worden er grote nieuwe publieke werken verwacht onder de nieuwe regering. Hetzelfde geldt voor Ivoorkust en Kenia, waar grote verbeteringen van de infrastructuur de komende jaren kansen zou moeten bieden voor leveranciers van bouwmaterialen en vaste activa.

Machinebouw

Investeringen in de infrastructuur en de groei van de bouwsector zorgen voor een toenemende vraag naar machines. In Bulgarije neemt de vraag naar machinebouw toe, gedreven door investeringen door de EU die gericht zijn op het verbeteren van de momenteel zwakke infrastructurele situatie. De bouw golf in Indonesië zorgt eveneens voor een toenemende vraag binnen de sector machinebouw.

Detailhandel, duurzame consumptiegoederen en elektronica

In Ivoorkust stimuleren de toenemende welvaart en een stabiele, lage inflatie de consumentenuitgaven van een opkomende middenklasse. Dit zorgt voor goede vooruitzichten voor de detailhandel in 2017 en verder. In Chili en Peru zal de detailhandel sector naar verwachting ook verder uitbreiden in 2017.

Zakelijke kansen zijn er ook in India, dankzij de zeer grote, door consumptie gedreven economie. Het goede regenseizoen zorgt voor hogere inkomens voor het deel van de bevolking dat leeft van inkomen uit de landbouw. Dit zal op zijn beurt de vraag naar consumentenproducten doen toenemen. Hoewel het ongelukkig verklaren door de Indiase regering van biljetten van 500 en 1000 roepie de vraag op korte termijn aantast, verwachten we dat het negatieve effect in 2017 zal afvlakken.

Kansen per sector

Sector	Land
Landbouw en voeding	Bulgarije, Kenia, Peru
Chemie en plastic materialen	India, Bulgarije
Bouw	Indonesië, India, Peru, Ivoorkust, Kenia
Machinebouw	Bulgarije, Indonesië
Detailhandel, duurzame consumptiegoederen en elektronica	Ivoorkust, Chili, Peru, India

Bron: Atradius Economisch Onderzoek

Opkomende markten in de spotlight

Land	Bbp-groei in 2017	Gemiddelde groei bbp '12-'15	Bevolking (miljoenen)	Bbp (miljarden)	Particuliere consumptie (j-o-j, % verandering)	Reële investeringen in vaste activa (j-o-j, % verandering)	Rating van het politieke risico	
India	7,5	7,1	1310	2.197	5,9	5,9	4 negatief	Matig-Laag risico
Indonesië	5,1	5,1	259	935	5,2	6,1	5 positief	Matig risico
Kenia	6,0	5,6	45	68	5,8	6,3	6 positief	Matig-Hoog risico
Ivoorkust	7,3	8,4	24	34	4,1	16,5	6 negatief	Matig-Hoog risico
Peru	3,5	3,8	31	194	3,4	0,1	4 stabiel	Matig-Laag risico
Chili	2,1	2,4	18	245	1,6	0,4	3 positief	Matig-Laag risico
Bulgarije	3,0	2,5	7	52	3,4	2,2	4 negatief	Matig-Laag risico

Bron: IHS, EIU, Atradius Economisch Onderzoek

Kansen zijn niet zonder risico's

Hoewel de sterke door consumptie en investeringen gedreven groei van het bbp, een groeiende bevolking en de grotere effectiviteit van de beleidsvorming leiden tot kansen in deze opkomende markten, zijn er natuurlijk ook risico's. Over het algemeen is het politieke risico wat hoger in deze markten, zeker vergeleken met de meer ontwikkelde landen. Het meest kwetsbaar zijn de landen rond de Sahara. Aan de andere kant geldt voor de zeven meest veelbelovende markten dat ze relatief stabiel en gediversifieerd zijn.

De relatief gunstige vooruitzichten voor opkomende markten in 2017 worden nu ook in het bijzonder bedreigd door ontwikkelingen in de Verenigde Staten. Een sneller dan verwachte rentestijging door de Federal Reserve kan veel opkomende markten blootstellen aan

kapitaaluitstroom, toenemende financieringskosten en een hogere schuldenlast indien deze voor het grootste deel is gefinancierd in buitenlandse valuta. Vooral Indonesië is kwetsbaar voor deze risico's, terwijl andere landen, zoals India, Peru en Bulgarije, goed beschermd zijn tegen externe volatiliteit dankzij een effectief monetair beleid, lage afhankelijkheid van volatiele kapitaalstromen en een relatief lage behoefte aan externe financiering in 2017. Een andere mogelijke bedreiging voor opkomende markten wordt gevormd door de meer protectionistische houding ten opzichte van handel van president-elect Donald Trump, die zou kunnen drukken op de groei in landen die een groot deel van hun export naar de Verenigde Staten verscheppen (in het bijzonder landen in Zuid-Amerika).

Disclaimer

Dit rapport wordt louter ter informatie verstrekt en is niet bedoeld als enige aanbeveling aan de lezer(s) met betrekking tot een specifieke transactie, investering of strategie. Lezers zijn zelf verantwoordelijk voor het nemen van commerciële en andere beslissingen omtrent de verstrekte informatie. Hoewel Atradius al het noodzakelijke heeft gedaan om te verzekeren dat de informatie in dit rapport verkregen is van betrouwbare bronnen, kan Atradius niet verantwoordelijk gesteld worden voor fouten of omissies, of voor de resultaten verkregen door gebruik van deze informatie. Alle informatie in dit rapport wordt gegeven 'zoals ze is', zonder garantie op volledigheid, accuraatheid, tijdsgebondenheid, of op de resultaten verkregen door gebruik van het rapport, en zonder garantie van enige soort, uitdrukkelijk of geïmpliceerd. In geen geval zal Atradius, haar gerelateerde partners of corporaties, of de partners, agenten of werknemers hiervan verantwoordelijk gesteld kunnen worden voor enige genomen beslissing of actie die zij zouden nemen op basis van de in dit rapport verstrekte informatie om het even welke schade het betreft, zelfs wanneer vooraf geïnformeerd over de mogelijke negatieve gevolgen.

Copyright Atradius N.V. 2017
Atradius N.V.
David Ricardostraat 1 · 1066 JS
Postbus 8982 · 1006 JD
Amsterdam
Nederland
Tel. : +31 20 553 9111
Fax : +31 20 553 2811

Atradius Economisch Onderzoek